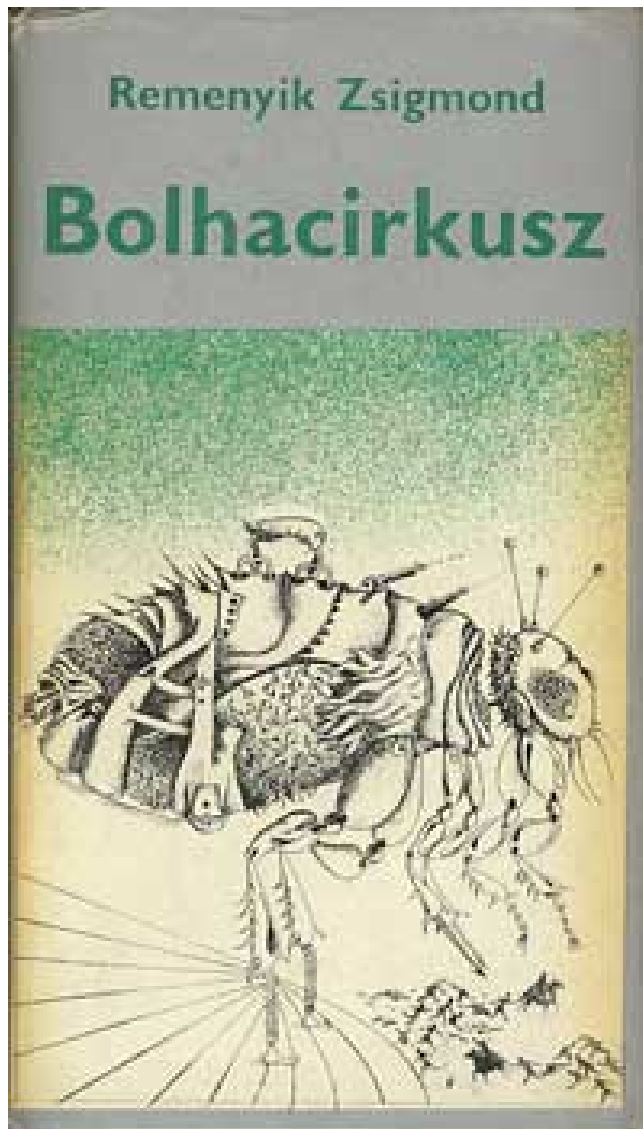

Szécsi Pál: Bolhacirkusz

Sokfelé visz utam, figyelve járok,
Sok furcsa dolgot észreveszek.
Megláttam azt is, akad sok ember,
Aki csak él, de nem nevet.
Gondoltam egy nagyot és meg is teszem:
Bolhacirkuszt szervezek.
Kacagni fognak, kik mellettem állnak,

Mert ez jó kis élvezet.

(Héj!) Bolhacirkuszmé
A legnagyobb balhé,
Kis helyen is jól elfér.
A zsebembe tenném,
Mindenhova vinném,
És nem adnám semmiért. (De nem ám!)
A kiskabátom gombja
Lenne a porondja
A sok bolha zsonglőrnek.
Ugrálnának, s nevettenék
Ó az embereket.

Jelentkezni nálam lehet,
Jó lesz minden bolha dolga.
Fizetés nincs, lecsípiék úgyis,
Hisz ugrálhatnak bárhova.

Bolhacirkuszmé
A legnagyobb balhé,...

<http://www.zeneszoveg.hu/dalszoveg/31426/szecsipal/bolhacirkusz-zeneszoveg.html>

*

Romhányi József

Egy költői vénától jól becsípett bolha
önéletrajz-regényét nekem mondta tollba

Születtem Dolhán,
egy kutyán,
tizenkettőben, Gezarol után.

Atyám
parashti sorban élt egy lobogós gatyán.
Anyám
egy cipész vérét kicsikarva,
átment a kisiparba.
Kiskoromban elláttam már bolhai tisztemet,
s a csípésem jelentősen viszketett.
Lakókutyám egy kis pulipintyó,
mint jó
suba betakart,
de többet akart
ifjúi vágyam már tavaszra:
átköltöztem hát egy tágasabb kuvaszra,
mely nemsoká a plébános ebe lett.
Szemem előtt tehát már a papi pálya lebegett.
A lelkem felkészült,
s a tornácon, hol este a lelkész ült,
magam is reverendába bújtam.
Ám az új tan
s a jámborság nem kötött le sokáig.
Megláttam másnap a szakácsnő bokáit,
fogtam
magam s kiugrottam.
De csalódtam benne! Sós volt és lagymatag.
Az örökös hagymaszag
tönkretette a gyomrom,
és olyan testes volt, hogy féltem, agyonnyom.
Nem maradtam egy estét sem,
megszöktem a sekrestyésben,
aki velem a kocsmába tántorgott.
Magához vett a kántor ott,
s hogy lett tanyám egy tanár úr nadrágja?
- Ez a kis út nagy dráma
a kántorné életében.
Én megértem!
Így kerültem iskolába,
amit néhány diákban
tisztességgel kijártam.
Tanulnom ugyan csak ritkán akaródzott,
de mivel az osztály sűrűn vakarózott,
szavamra,
valamit mégiscsak szívhattam magamba!
Érettségi vizsgánkon én átmentem.
Az elnökre.
Felnyögve
kaparászott utánam,

s bár az ízét utáltam,
mégis, pályám érdekében
addig benne éldegéltem,
amíg a rég áhított
fővárosba szállított.
Az elnök egy kis színésznőt szeretett.
Így kaptam szerepet
az egyik színpadon.
De nem szerepeltem soha a színlapon,
mert atyám tanácsa mindig bennem marad:
"Sohase engedd kinyomni magad!"
Színésznőm illatos szoknyáján hintázva
jártam a színházba.
Az öltöző pad alatt
én is mindig jól kicsíptem magamat.
Ám az én művésznőm, felelőtlen fruska,
ráerőszakolt egy színikritikusra.
Azt hittem, vérembe megy most ész, értelem,
de rágós volt, fanyar, avas és vértelen,
ezért ugrottam át Önhöz néhány napra
többi rajongómat inkább megvárátva.
Csináljunk most együtt egy jó csípős darabot.
...S ezzel a bolha jól belém harapott.
Akkorát csaptam rá, hogy hasadt a paplan.
Hogy ugrott el mégis? Megfoghatatlan!
Vesztve karriert, nagy lakomát,
riadtan menekült az ablakon át.
Továbbint egy kóbor eben kutyaolva,
s lett, ami volt: kutyaolva.

*

Nyugat • / • 1932 • / • 1932. 23. szám • / •
FIGYELŐ • / • Regény és novella
Németh Andor: BOLHACIRKUSZ
Remenyik Zsigmond könyve

Hogy a lehetséges legjobb világban élünk-e, vagy a lehető legrosszabban, ez a kérdés ebben az öntelt ember központi fogalmazásban a 18. század deizmusában és atheizmusában

egyaránt naív, racionalista szemléletét, tükrözi vissza. Remenyik Zsigmond, aki e kérdést újra felveti - s akinek Bolhacirkusza szerint (már a címben megmondja) világunk a lehető legrosszabb, tudatosan állítja szembe a ma káotikus összeviaskodását a nagy forradalom előtti szemlélet abszolutizmusával. Látásmódja, sőt írásmódja olyan; mintha állandóan a Candide lebegne a szeme előtt, sőt helyenként ellenállhatatlanul az az érzésünk támad, hogy e remekművet variálja, alkalmazza hozzá «a mai viszonyokhoz» kellőképpen megboroszva a nagy előd magában is maró írásmódját a satírikus ábrázolási mód újabb vívmányaival. Mindez természetesen nagy kultúrát és igen fejlett írástechnikai érzéket feltételez, ami Remenyikből nem is hiányzik. Az első oldaltól, ahogy a hangot megüti, az utolsó lapig fenn tudja tartani azt a különös torzítást, amely Londont irtóztat nyüzsgésével, füstjével, sötét munkásnegyedeivel, garázsaival és üdvhadseregével rá tudja vetíteni - egész maiságában - arra az egyszerűsítő felületre, amelyre nézőpontja és előadásának tónusa kötelezi.

Tézisének igazolására Remenyik pontosan azt a technikát használja, amellyel Voltaire él Candide-ban. Csak a cselekménye bonyolultabb valamennyire. Egy naív fiatalember helyett az élettől-becsapottaknak egy egész kis kolóniája vergődik, bölcselkedik és szélhámoskodik a regényben: Perkins Fondor, néhai Perkins Jusztinián volt adóügyi ellenőr fia, Otto Bering, a Próféták Büszkeségéhez címzett hatalmas könyvtár vezetője, A. Stevenson ausztráliai fiatalember meglehetősen siralmas állapotban, 13. X. Rudolf anglikán lelkész és Doorn Albert. A társasághoz tartoznak még Joviáles kubai szivarkereskedő, Rogier alkönyvtáros (a későbbi párisi kanálislakó) egy néger gyakorlóorvos és két fiánc, egyikük bizonyos Rousseau nevezetű. Az utóbb említettek egyébként nem lépnek fel személy szerint a könyvben, csak nevük és foglalkozásuk szuggesztivitásában élnek; ellenben szerepel még egy bizonyos Brummel, a pék fia, Mac Lean, az elbukott, Booth tábornok, egy Noé nevezetű magántudós, S. B. Shaw, Sz. Mariska és mások.

Szándékosan soroltam fel ennyi szereplőt, mert minden egyes név és foglalkozás képzettársításokat indít meg s utal arra a miniatűr-kozmoszra, amelybe szerzőnk a lét és gondolkodás minden ellenmondását belesűríti. Ezek az emberek biztos kenyér híján, reménytelenül és kivetettségük teljes öntudatával loholnak és ütköznek egymásba egy laterna-magikán mögjük vetített merőben vizionárius Londonban, hol állandóan eső szemetel, köd van, vörös és zöld lámpák villognak az uszályok farán. A megnevezettek többnyire s Próféták Büszkeségéhez címzett könyvtár vezetőjénél jönnek össze, vagy gyanús csapszékek és kétes panoptikumok mélyén bölcselkednek és közlik egymással szörnyű kalandjaikat. Egyikük-másikuk bejárta az egész világot s mindenütt ugyanazzal a nyomorral, kétségbeeséssel, bűnnel és irtózáttal találkozott a nagyképűségnek és a gondolatok kicsinységének ugyanazzal a megrendítő gyalázatával. Mindaz, ami hetet-havat összehordanak (legtöbbjük nyilvánvalóan hazudik), azt bizonyítja, hogy a világ fenekestől romlott s megérett az elpusztulásra. Vannak ugyan forradalmárok, akik meg akarják váltani, de forradalmak mindig voltak s eredménytelenek voltak, ami nem bizonyítja azt, hogy szükségtelenek. «De ha a forradalmi szellem is mulandó, elgondolhatjuk, mi a szerepük az olyan dolgoknak, intézményeknek és világszemléleteknek, amik a forradalmiság minden alapfeltételét teljesen nélkülözik.»

Ez a mindent reménytelennek ítéző társadalomkritika a regény visszatérő refrainje, melyet az író - szereplői nevében - irigylendő retorikával variál újra meg újra. Ez a szemlélet hordja a

rikítónál-rikítóbb kalandok epikus fűrtjeit, amelyek groteszk kivirágzásuk ellenére sem romantikus fantáziák, hanem irónikus túlzásai és kiszínezései nagyon is valóságos hiányoknak és nyomorúságoknak. Hogy a regény ennyi kvalitása és művészi erénye mellett sem győzi meg tökéletesen az olvasót, annak nem is a szerző túlságosan dogmatikus nihilizmusa lehet az oka, hanem inkább az, hogy a könyv a tömérdek történés ellenére is csak egy igen kis szegmentumát ábrázolja a valóságos életnek (annyit, amennyi az ilyen 18. századra stilizált kalandregénybe belefér) s hogy a csak ide-oda imbolygó különcök túlságosan is egyéni élete sokkal kevésbé érdekes és tanulságos, mint egy szigorúan meghatározott családé vagy éppen kollektívumé volna.

*

Akela - Bolhacirkusz dalszöveg

Meghalt az Oroszlán, az állatok királya
Készül a Dzsungel az első szavazásra
Jönnek a nagyvadak, a férgek, az igahúzok,
a zöldek, a húsevok s a mindent bezabálók

Van pénz, van hitel - oroszlánrész
Nagy tét, nagy siker
Mindenki kér

Meghalt az állatkirály, s a nyúl most büszkélkedik
Ő volt, ki legyőzte, s már akkor megmondta Neki...
A disznók a vaddisznót és a sünit fajgyűlölnek
A szúnyog és a denevér a véradót bevezetik

Nincs pénz, fogy a hitel
Kritikus a lét
Van vér, több liter
Nem adózik a légy

Róka Orbán koma Torgyán macinak ellentmond
Tóni, a Kígyó sziszeg, de a majom a legnagyobb gond
Árpi, a vén Kecskék megnyalja még a sót
Megmarad a Káposzta is bár nem kapott még szót

Nincs pénz, nincs hitel
Csöstül jön a baj

Nincs ész, nincs kinek
nyakig ér a szar!

A farkasok csak mosolyognak,
nem hisznek a Hatalomnak
Nekünk rég más a Törvény,
ez bolhacirkusz - nem eredmény!

<http://www.zeneszoveg.hu/dalszoveg/3467/akela/bolhacirkusz-zeneszoveg.html>

*

Bolhacirkusz (2010-09-30)

Forrás: radiocafé 98.6 (2010-09-30)

01:23:10

A vasárnapi választással lezárul a Harmadik Magyar Köztársaság korszaka? Mit rontottunk el nagyon az elmúlt 20 évben, és mire számíthatunk a következő 20-ban?

Műsorvezetők: Puzsér Róbert, Fehér Mariann

http://civilkontroll.net/index.php?/hu/audvid/bolhacirkusz_2010-09-30/